

Ε' τάξη

Ενότητα: ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΟΜΑΔΕΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Κορίτσι:	Μπαμπά, μαμά, μη ξεχάσω να σας δώσω την πρόσκληση που μας έδωσαν σήμερα στο σχολείο!
Πατέρας:	Τι είναι αυτό; Α! απ' το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων. Μεθαύριο έχουμε συγκέντρωση.
Μητέρα:	Για ποιο λόγο;
Πατέρας:	Ένα λεπτό! ... σχολικός τροχονόμος, επισκευή κεντρικής θέρμανσης από τις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου, αποκριάτικος χορός ...
Αγόρι:	Από τώρα για τις απόκριες θα μιλήσετε;
Γιαγιά:	Των φρονίμων τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν!

Με αφορμή τον παραπάνω διάλογο γίνεται μια απόπειρα συνδυασμού των ενοτήτων σχολείου, ομάδων και θρησκείας μέσω προσωπικών βιωμάτων των μαθητών.

Έννοιες όπως συμμετοχή σε ομάδα / σύλλογο (γονέων και κηδεμόνων), υποχρεώσεις και δικαιώματα γίνονται με μια κριτική προσέγγιση.

Ετυμολογία της λέξης «αποκριά»

Δευτερευόντως επισημαίνεται η σημασία που έχουν κάποιες αξίες στις κοινωνίες μέσω της προφορικής παράδοσης (παροιμίες), καθώς και ο τρόπος επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και γονέων (πρόσκληση).

Προεκτάσεις με αφορμή το διάλογο

Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικούς άξονες γύρω από τους οποίους μπορεί ο εκπαιδευτικός να κατευθύνει τη συζήτηση και τον προβληματισμό των μαθητών στην τάξη.

Αυτές μπορούν να αξιοποιηθούν αργότερα εφόσον θα έχουν καλυφθεί και επόμενες ενότητες του μαθήματος. Δηλαδή, μπορεί να επανέρχεται ο δάσκαλος στο διάλογο και να τον χρησιμοποιεί από άλλη οπτική γωνία.

- ▶ Κοινωνικές εκδηλώσεις, έθιμα, παραδόσεις
- ▶ Δήμος
- ▶ Επαγγέλματα

Από τα video της βιβλιοθήκης:

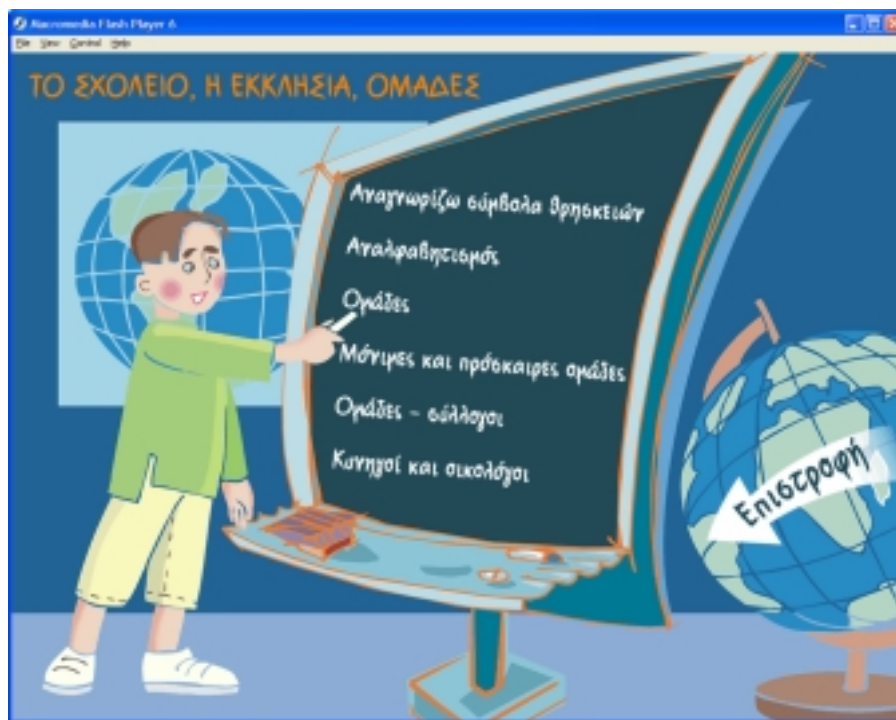

- ▶ Το ξύλο βγήκε από τον παράδεισο (απόσπασμα από κινηματογραφική ταινία)
- ▶ Μάθε παιδί μου γράμματα (απόσπασμα από κινηματογραφική ταινία) Β

Σύνδεση διαλόγου με ασκήσεις και δραστηριότητες

- ▶ Η σημασία του εναλλακτισμού. Ο ρόλος του σχολείου (Άσκηση 2)
- ▶ Το σχολείο χτες και σήμερα, εδώ και σε άλλους τόπους, πολιτισμούς, κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες. (Δραστηριότητες 1,2)
- ▶ Ο κοινωνικοποιητικός ρόλος του σχολείου (Δραστηριότητες 3,4)
- ▶ Ο ρόλος των οργανωμένων ομάδων, των συλλόγων, κ.λ.π. στη κοινωνική ζωή των ανθρώπων. Ομάδες με αντιτιθέμενα συμφέροντα. Δικαιώματα-υποχρεώσεις. Ενσυναίσθηση. (Ασκήσεις 3,4,5,6), (Δραστηριότητες 5,6,7)
- ▶ Θρησκείες (Άσκηση 1)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

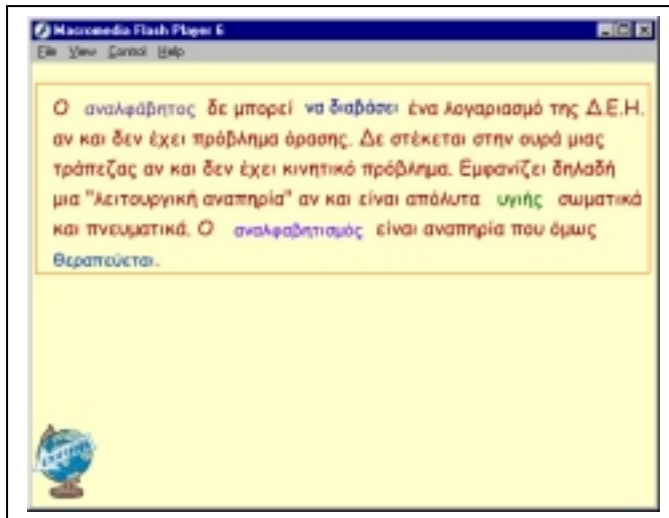
Αναγνωρίζω σύμβολα θρησκειών

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να γνωρίσουν τις πιο διαδεδομένες θρησκείες και ορισμένα σύμβολά τους.

Αναλφαβητισμός

Στόχοι της άσκησης Επιδιώκεται οι μαθητές να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν την αναγκαιότητα της εκπαίδευσης σε πρακτικά θέματα της καθημερινής ζωής.

Σχόλιο:

Επισημαίνεται ότι υπάρχει σημαντικό πρόβλημα αναλφαβητισμού στην Ελλάδα.

Ομάδες

Απαντήσεις:

Κάθε οριζόντια γραμμή του παρακάτω πίνακα σχηματίζει μια σελίδα του παραπάνω «βιβλίου»

- ▶ Δυο άνθρωποι συνεργάζονται για να μεταφέρουν ένα κιβώτιο από ένα μέρος σ' ένα άλλο. Αποτελούν ομάδα;
☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
- ▶ Τρεις άνθρωποι περιμένουν στο ταμείο του φούρνου για να πληρώσουν. Είναι ομάδα;
☐ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ
- ▶ Μερικά παιδιά συμφωνούν να πουν μαζί τα κάλαντα και να μοιραστούν τα χρήματα που θα πάρουν. Αποτελούν ομάδα; ☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
- ▶ Τα παιδιά μίας ενορίας αποτελούν ομάδα; ☐ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ
- ▶ Οι σύλλογοι (αθλητικοί, επιστημονικοί, πολιτιστικοί, κλπ) αποτελούν ομάδες; ☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ

Στόχοι της άσκησης Επιδιώκεται οι μαθητές να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν την έννοια και τους τρόπους οργάνωσης των ομάδων.

Μόνιμες και πρόσκαιρες ομάδες

Απαντήσεις:

- ▶ Δώδεκα παιδιά αποφασίζουν να χωριστούν σε δυο ποδοσφαιρικές ομάδες, προκειμένου να παίξουν σε έναν αγώνα στο διάλειμμα. Οι ομάδες αυτές είναι μόνιμες ή πρόσκαιρες; ΜΟΝΙΜΕΣ
ΠΡΟΣΚΑΙΡΕΣ
- ▶ Στα πλαίσια θεατρικής παιδείας το σχολείο σας, δημιουργείται μια θεατρική ομάδα στην αρχή της σχολικής χρονιάς για να ανεβάσει ένα έργο στο τέλος της χρονιάς. Η θεατρική αυτή ομάδα είναι μόνιμη ή πρόσκαιρη; ΠΡΟΣΚΑΙΡΗ
ΜΟΝΙΜΗ
- ▶ Τα παιδιά μίας ενορίας που παίρνουν μέρος σε ένα έρανο αποτελούν μόνιμη ή πρόσκαιρη ομάδα; ΠΡΟΣΚΑΙΡΗ
ΜΟΝΙΜΗ
- ▶ Το Δημοτικό Συμβούλιο αποτελεί μόνιμη ή πρόσκαιρη ομάδα; ΠΡΟΣΚΑΙΡΗ
ΜΟΝΙΜΗ
- ▶ Η χορωδία του σχολείου αποτελεί μόνιμη ή πρόσκαιρη ομάδα; ΠΡΟΣΚΑΙΡΗ
ΜΟΝΙΜΗ

Στόχοι της άσκησης: Επιδιώκεται οι μαθητές να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν τον πρόσκαιρο ή μόνιμο χαρακτήρα της ομάδας. Συγκεκριμένα πρόσωπα μπορεί να μην ανήκουν πλέον σε μία ομάδα, αλλά η ομάδα να είναι μόνιμη.

Ομάδες - σύλλογοι

Απαντήσεις:

Κάθε οριζόντια γραμμή του παρακάτω πίνακα σχηματίζει μια σελίδα του παραπάνω «βιβλίου»

Δύο ή περισσότεροι άνθρωποι με κοινό σκοπό	σχηματίζουν	ομάδα
Τα μέλη μίας ομάδας	έχουν μεταξύ τους	σχέσεις αλληλεξάρτησης
Οι ομάδες που συμμετέχουν οι άνθρωποι	μπορεί να είναι	μόνιμες ή προσωρινές
Οι αθλητικοί σύλλογοι	είναι	μόνιμες ομάδες
Τα παιδιά που λένε	τα κάλαντα είναι	προσωρινές ομάδες

Στόχοι της άσκησης: Επιδιώκεται οι μαθητές να αναγνωρίσουν ορισμένα χαρακτηριστικά των ομάδων.

Υπόδειξη: Επιδιώκεται οι μαθητές να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν την έννοια της ομάδας, ότι οι άνθρωποι μπορούν να συμμετέχουν σε πολλές ομάδες ανάλογα με τον σκοπό που εξυπηρετεί κάθε μία.

Προεκτάσεις: Να σχολιαστούν οι εικόνες που σχηματίζονται.

Κυνηγοί και οικολόγοι

Στόχοι της άσκησης: Οι μαθητές επιδιώκεται:

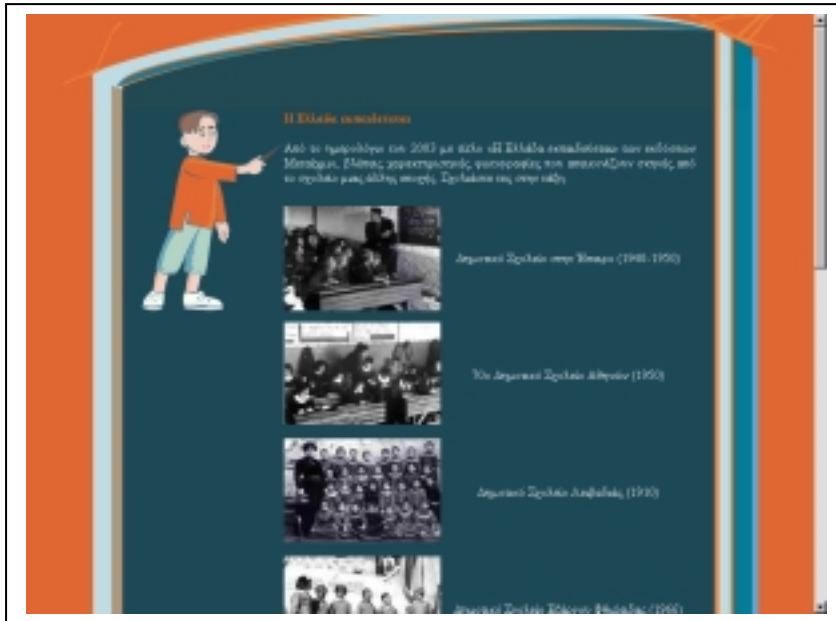
- (α) να προβληματισθούν γύρω από δύο ομάδες με συναφές πεδίο ενδιαφέροντος, αλλά βλέποντάς το από άλλη σκοπιά η κάθε μία
- (β) να προβληματισθούν γύρω από ένα οικολογικό θέμα και να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα οικολογικού ενδιαφέροντος
- (γ) να απελευθερώσουν τα συναισθήματά τους.

Σχόλια:

- Η άσκηση μπορεί να αποτελέσει αφορμή για συζήτηση σχετικά με οικολογικά θέματα και θέματα προστασίας περιβάλλοντος
- Η άσκηση μπορεί να αποτελέσει έναυσμα για αναζήτηση ομάδων με συναφή θέματα, αλλά με αντικρουόμενους στόχους
- Σχετικά με τη διδακτική προσέγγιση μέσα από την ανάπτυξη διαλόγων στα σκίτσα που εμφανίζονται, καλούνται οι μαθητές να μπουν στη θέση του άλλου και να υποστηρίξουν αντιτιθέμενες απόψεις.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Ελλάδα εκπαιδεύεται

Στόχοι της άσκησης: Να αντιληφθούν οι μαθητές τις αλλαγές που γίνονται στο χώρο του σχολείου, να προβληματιστούν για τα αίτια, τις συνθήκες και ίσως τους παράγοντες που τις προκαλούν, τις συνέπειες που ακολούθησαν. Να συζητηθεί ο ρόλος της εκπαίδευσης κυρίως της βασικής και της υποχρεωτικής.

Υποδείξεις: Οι άξονες γύρω από τους οποίους μπορεί να γίνει ο σχολιασμός των μαθητών είναι:

- ▶ ομοιομορφία στο ντύσιμο (ποδιά)
- ▶ θρανία, αριθμός παιδιών ανά θρανίο, ανυπαρξία θρανίων
- ▶ αριθμός παιδιών στην τάξη

Επίσης μπορεί να γίνει σύγκριση με τα αντίστοιχα σημερινά δεδομένα.

Το σχολείο άλλοτε και τώρα

Στόχοι της άσκησης: Να αντιληφθούν οι μαθητές τις αλλαγές που γίνονται στο χώρο του σχολείου, να προβληματιστούν για τα αίτια που τις προκαλούν, τις συνέπειες που ακολούθησαν. Να συζητηθεί ο ρόλος της εκπαίδευσης άλλοτε και τώρα.

Σχόλιο: Οι άξονες γύρω από τους οποίους μπορεί να γίνει ο σχολιασμός των μαθητών είναι:

- ▶ ομοιομορφία στο ντύσιμο (ποδιά).
- ▶ σχολείο Αρρένων-Θηλέων.
- ▶ πως διαφοροποιούνται οι εκπαιδευτικές και παιδαγωγικές μέθοδοι με την πάροδο του χρόνου και όχι μόνο.

Επίσης μπορεί να γίνει σύγκριση με τα αντίστοιχα σημερινά δεδομένα.

Διάλογος μέσα στο σχολείο

Κοινωνική και πολιτική αγωγή τάξη Ε', θεματική ενότητα Σχολείο			
Δραστηριότητα: Διάλογος μέσα στο σχολείο		Τάξη:	
Όνομα:		Ημερομηνία:	19/08/21 11:01:59
			
Πατέρι και πρόεδρος σχολείου			
Με σφραγίδα την εικόνα που βλέπεις, προβληματίσου και γράψε τις απόψεις σου για την αξία του διαλόγου, όταν υπάρχει κάποιο πρόβλημα.			
Με ποιόν τρόπο θα μπορούσες να συμβάλεις η γνώμη των παιδιών στην επίλυση προβλημάτων του σχολείου;			

Στόχοι της άσκησης: Οι μαθητές επιδιώκεται να αντιληφθούν τις αλλαγές που γίνονται στο χώρο του σχολείου, να προβληματιστούν για τα αίτια που τις προκαλούν, τις συνέπειες που ακολούθησαν.

Σχόλιο: Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην έννοια της διαφωνίας και της αντιμετώπισης της.

Αδελφά σχολεία

Στόχοι της άσκησης: οι μαθητές επιδιώκεται να:

- (α) γνωρίσουν τις διαφορές του σχολείου άλλοτε και τώρα
(β) διερευνήσουν το ρόλο των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο σχολείο
(γ) έλθουν εύκολα και άμεσα σε επαφή με μαθητές από άλλα σχολεία της χώρας, με άλλους τύπους σχολείων (διαπολιτισμικά, ένταξης, ειδικά, κλπ), ή άλλων χωρών.

Σχόλια:

Αν υλοποιείται η δραστηριότητα «Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του τόπου σου» και η επικοινωνία γίνεται αρκετά θερμή μπορούν να αδελφοποιηθούν τα σχολεία (της Ελλάδας) μέσω Διαδικτύου.

Υπάρχει και σχετική εγκύκλιος του ΥΠΕΠΘ που προτρέπει την αδελφοποίηση σχολείων.

Υπάρχει το πρόγραμμα eLearning, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο περιλαμβάνει τη δράση του eTwinning για «αδελφοποίηση σχολείων» χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιπλέον της Νορβηγίας και της Ισλανδίας. Οι μαθητές των σχολείων που συμμετέχουν βρίσκουν ένα κοινό θέμα (όχι κατ' ανάγκη σχολικού, μπορεί να άπτεται οποιουδήποτε τομέα της κοινωνικής, πολιτικής, πολιτιστικής και πολιτισμικής ζωής των μαθητών) προς διαπραγμάτευση και με αφορμή αυτό γνωρίζονται καλύτερα.

(Πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στους δικτυακούς τόπους: της ευρωπαϊκής πύλης <http://www.etwinning.net>, της πύλης της Ελληνικής Υπηρεσίας Υποστήριξης της δράσης eTwinning <http://etwinning.sch.gr>)

Μόνιμες και πρόσκαιρες ομάδες που ανήκεις

Κοινωνική και πολιτική αγωγή ΕΙΣΡΓ, Θεματική ενότητα Τα σχολεία, ταξίδια, ομάδες

Δραστηριότητα: Μόλις και πρόσκαιρες ομάδες που ανήκεις

Όνομα:	Επίθετο:
Επώνυμο:	Μαθητικό:

Ανάλυση των παραπάνω εργασιών:

1. Σε ποια ομάδα ανήκεις σχετικά συχνά;

2. Σε ποια ομάδα ανήκεις σπάνια;

3. Είναι οι οι ομάδες που ανήκεις σχετικά συχνά ή σπάνια και ποια πρόσκαιρες;

Μόνιμες ομάδες	Πρόσκαιρες ομάδες

4. Σε ποια ομάδα ανήκεις και ποια πρόσκαιρες ομάδες ανήκεις σπάνια;

Μόνιμες ομάδες	Πρόσκαιρες ομάδες

Στόχοι της άσκησης: Να κατανοήσουν οι μαθητές τι σημαίνει ομάδα, ο λόγος για τον οποίο δημιουργείται. Να συζητηθεί γιατί υπάρχουν ομάδες, τι εξυπηρετεί η ύπαρξη τους, οι κατηγορίες τους ανάλογα με το κριτήριο ταξινόμησης. Να συζητηθεί η έννοια του κανόνα.

Αρχικά ομάδων ... και τι κρύβουν

Κοινωνική και πολιτική αγωγή τζη Ε'. Θεματική ενότητα Το σχολείο, κυλτητα, ομάδες

Δραστηριότητα: Αρχικά ομάδων ... και τι κρύβουν

Όνομα:	Τέξη:
Επώνυμο:	Ημερομηνία: 4/9/2004 10:07 pm

Στον παρακάτω πίνακα συμπλέρωσθ ανάματα 10 ποδοσφαιρικά ομάδων της Α' και Β' Εθνικής κατηγορίας.

Στη πρώτη στήλη του πίνακα γράφθ το όνομα με το οποίο είναι γνωστή η ομάδα.

Στη δεύτερη στήλη γράφθ το πλήρες όνομα της ομάδας.

Μετά από σύγλη με το πλήρες όνομα, σημλάνθ τη λέξη που δηλάνθ ομάδα.

Ως παράδειγμα θες την ομάδα της πρώτης γραμμής του πίνακα που είναι συμπλθρωμένη.

Ομάδα	Πλήρες όνομα
ΑΕΚ	Αθλητικό Όμιλο Εθνικής Αθλητικής Ομάδας

Στόχοι της άσκησης: Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι η έννοια της ομάδας μπορεί να κρύβεται πίσω από διάφορες λέξεις. Να μάθουν να διαβάζουν ή να ανακαλύπτουν τι κρύβεται πίσω από αρχικά.

Παραδοσιακά ελληνικά ομαδικά παιχνίδια

Στόχοι της άσκησης: : Οι μαθητές επιδιώκεται:

- (α) να κατανοήσουν βιωματικά την έννοια της ομάδας (την ύπαρξη κανόνων, σκοπών)
- (β) να αναγνωρίσουν κοινωνικές και πολιτισμικές διαφοροποιήσεις στο χώρο του ομαδικού παιχνιδιού.